

Ülevaade lasteteenindusest Eestimaa raamatukogudes 2014. aastal lasteosakondade aruannete põhjal

Epp Leikop
Tallinna Keskraamatukogu
laste- ja noorteteeninduse
pearaamatukoguhoidja

16. septembril 2015 Narva Keskraamatukogus

Läbivad märksõnad

NUKITS, Edgar Valter, Põhjamaade nädal, liikumisaasta, Muumid, suvine lugemisprogramm, raamatukogutunnid-kohtumised väikelastele, koolivaheajad, lugemiskoerad, ettelugemisvõistlus, viktoriin-memoriin-mälumäng, lauamängud, kriminullid ja detektiivid.

Mured

- Üleüldine laste arvu vähenemine.
- Lapsed hakkavad kaugemal koolis käima.
- Laste aeg on juba väga hõivatud – ringid, trennid jne.
- Raamatukogu rohkem vabaajakeskus, kui raamatute laenutamise ja lugemise koht.

-
- Kodus rohkelt arvuteid ja nutiseadmeid.
 - Alates 5. klassist raskem noori raamatu ja lugemise juurde saada.
 - Laste lugemis- ja süvenemisoskus on vähenenud.
 - Lapsevanemad laenutavad lasteraamatuid enda nimele ja see ajab statistika sassi.

Komplekteerimine

- Ikka eesti autorite lasteraamatud ja väärt tõlkekirjandus.
- Probleem kohustusliku/soovitusliku kirjanduse komplekteerimisega.
- Mitmed raamatukogud vaatasid ümber teatmekirjanduse kogud ja komplekteerimise vajaduse, sest noored leiavad infot internetist.

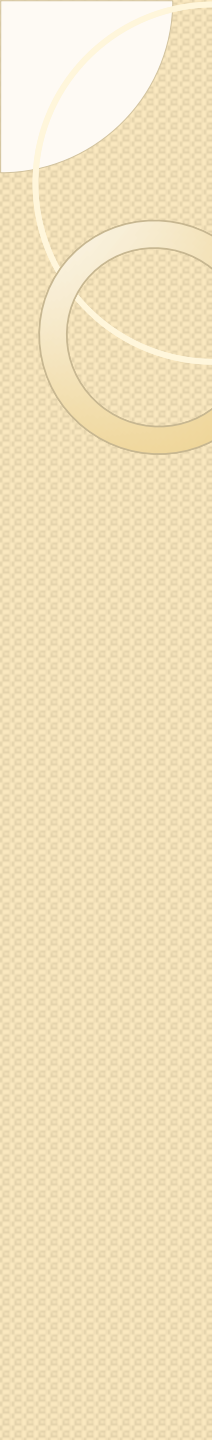
KÜSIMUS

- Milline on noorte huvi võõrkeelse kirjanduse vastu?

Rõõmud

- Noored emad on varasemast enam hakanud oma väikelastega käima raamatukogus aega veetmas ja enamasti laenutavad nad lastele ka raamatuid koju.
- Papiraamatute populaarsus.
- Palju positiivset tuleb koostööst lasteaedadega.

- Raamatukogu tegevusi märgati:
Krista Kumberg – Haapsalu hariduselu edandaja, 2014.
Marika Aedviir – Haapsalu noortesõbralik tegu, 2014 (noorte omaloominguõhtud).
Sille Ross – Lugemisprogramm „Loeme valmis „Oma raamatu!”” – Suured teod Tallinna noortele.

-
- Raamatukogu tegemistest räägiti palju kohalikus meedias.

Reet Tomband, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu laste- ja noorteosakonna juhataja

- Täiesti analüüsimata jääb, kuidas on olukorras, kus lugejate arv väheneb, saavutatud külastuste ja laenutuste kasv. Just see on tulemus, mis näitab, et raamatukoguhoidja pingutused on kandnud vilja, et on ära tehtud suur töö, et lastele teenuse või meelelahutuse pakkumisel liigutakse õiges suunas.

Toredad ettevõtmised - viktoriinilised

- NETIKIRJARIIN – Rapla

Õppeaasta jooksul on kuus vooru, millest viie küsimustele vastavad võistkonnad kodudes veebipõhiselt elektroonilises keskkonnas, mis on avatud määratud päevadel kolm tundi. Sel hooajal osaleb üle maakonna 23 võistkonda.

- **KONKSUKESE VIKTORIINISARI**

Viktoriinisarja eesmärgiks on suunata lapsed lugema meie omamaist lasteperioodikat. Mängus vastasid õpilased igal kuul ajakirjade Hea Laps, Täheke ja Minu maailm ilmunud artiklite põhjal koostatud küsimustele. Sarjas osaleb palju lapsi kogu maakonnast.

„Kriminaalsed päevad raamatukogus” (Põlva keskraamatukogu)

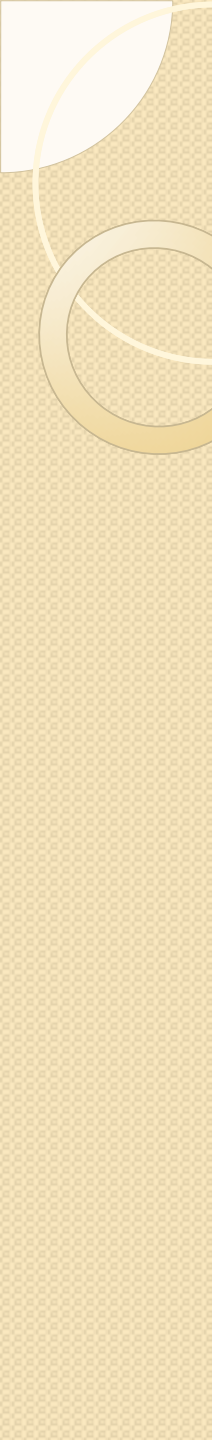
- Iga päev tuli lahendada üks juhtum (vastata 1. küsimusele). Juhtumi veeratas laps endale täringuga.
- Õigeks lahenduseks tuli uurida sündmuspaika (raamatut), leida asitõendid ja sõlmida niidiotsad (leida raamatust vastus).

Vahvad koostööd

- Lauamänge käis tutvustamas mängude looja ja turustaja Meelis Loover. Raamatukogu poolt valmistatud Viljandimaad tutvustavat põrandamängu käidi emadepäeval mängimas Sakala keskuses.
- Purkus, koostöös lasteaia ja MTÜ Purculiga, mängiti kino külastust, mis on traditsiooniks kujunenud: kohad olid nummerdatud, müüdi pileteid ja popcorni, vaadati filme.

-
- Meremäel käivitati ürituste sari „Väikesed suurtele, suured väikestele”: kord kuus lugesid algklasside õpilased vallavalitsuse ametnikele või pensionäride seltsi liikmetele ette või rääkisid viimati loetust, täiskasvanud jagasid lastele oma lugemiselamusi. Tagasiside oli mõlemalt poolt väga positiivne
 - „Raamatukogukoi” Põltsamaal ja Trondikohvik Rakveres

-
- Põltsamaa linna Mari lasteaia ja raamatukogu koostöö tulemusena toimusid lasteaia töötajate ja raamatukogutöötajate kohtumisõhtud.
 - Võru maakonna keskraamatukogu: Koostöö kirjastusega Koolibri: raamatukogus asuval näidisteriiulil said maakonna õpetajad tutvuda tellitavate õpikute näidistega, siin toimus kirjastuse õpikututvustuspäev.

-
- Koostöös erinevate logopeedidega lugemismängude ring lugemisega raskustes olevatele lastele (Tallinna Krk).

Toredaid tegemisi

- 20. oktoobri ettelugemise maratonil loeti üksteisele ette Edgar Valteri raamatuid. Iga loetud minut andis lõpparvestuses auhinnaks tüki šokolaadi, lisaks jagati pokumedaaleid ja preemiaid. Kolme tunniga luges 12 osalejat läbi poolteist raamatut. (Võrumaa keskraamatukogu)

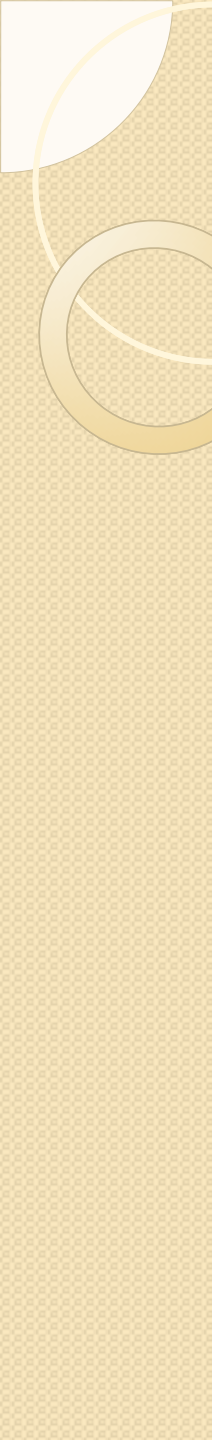
-
- **Kõmsi** raamatukogu – Jõulude eeltoimused lasteaia vanemale rühmale ja kooli 1.-2.kl õpilastele
 - „**Päkapikuteaduse tunnid**”. Need osutused üllatuslikult nii vahvateks, et me kordame ka uuel aastal neid kindlasti.

-
- Lääne maakonna keskraamatukogu: Üleriigilise aktsiooni „Teeme ära!” raames istutati-külvati Iloni Aeda söödavaid taimi (maasikaid, tomateid, porgandeid, maitsetaimi jms), mille kasvamis-valmimist said lapsed suvel näha-tunda.

-
- Me elame Läänemere ääres - Narva Keskraamatukogu ökoprojekt.
 - Toila raamatukogu korraldusel käidi ekskursioonil TTÜ Raamatukogus ja Innovatsioonikeskuses Mektory nende õpilastega, kes valmistasid omaloomingulisi raamatuid.

-
- Sillamäe keskraamatukogu - Suure huviga võeti vastu aktsioon „Minu fotoportree raamatuga”. Raamatukoguhoidja pildistas lapsi lemmikraamatuga riiulite taustal ja saatis pildi e-postile.

-
- Pärnu rk – septembrikuus sai silmamõõtu treenida. Ära tuli arvata kui palju tõrusid mahub klaaspurki või mitu lehte on raamatus.
 - Kiviõli raamatukogu ja kooli 9. klassi koostöö tulemusena nägi ilmavalgust raamat „Meie emmed”, mida tehti 25 eksemplari.

-
- Lugesivõistlus „Loeme valmis „Oma raamatu” (Tallinna Krk) – lugesivõistlus 1.–9. klassidele, kus võistlustules on terve klass koos.

Konkursid

- Kostivere raamatukogu – „Kaunis kirjatöö” – ilusa kirjatehnika konkurss.
- Jõhvi rk: Korraldati konkurss „Minu pitsa – Itaalia”, võitjaks tulnud klassile kinkis Peetri Pitsa lõbusa pitsasöömise peo.

-
- Jõgeva Maakonna Keskraamatukogu lasteosakonnas toimus luuletuste illustreerimise võistlus „Pilt ja sõna”.
 - Savernas korraldati kahes vanusegrupis (6.–7. ja 8.–9. klass) joonistusvõistlus „Illustreerin Juhan Liivi luulet.”
 - Tallinna Keskraamatukogu – „Peletame koletisi”.

Näitused

- Isetehtud jõulukaartide väljapanek. Enamus kaarte on aegade jooksul raamatukogule saadetud, lisaks veel kaarte ka töötajate erakogudest.
- Võru KRK – „Lapsepõlverattad”.
- Läänemaakonna keskraamatukogu: Koostöös Prantsuse Instituudiga korraldati prantsuse koomiksite näitus.

-
- Viljandi linna keskraamatukogu: Magusad mälestused.
 - Üks sõrmus juhib neid... („Sõrmuste Isanda” ainetel valmistatud nukkude näitus, autor Eva Kõiv)
 - Tapa raamatukogu – „Valge daami saladus” – põnevad esemed ning fototabamusi filmi „Väikelinna detektiivid” võtetelt.

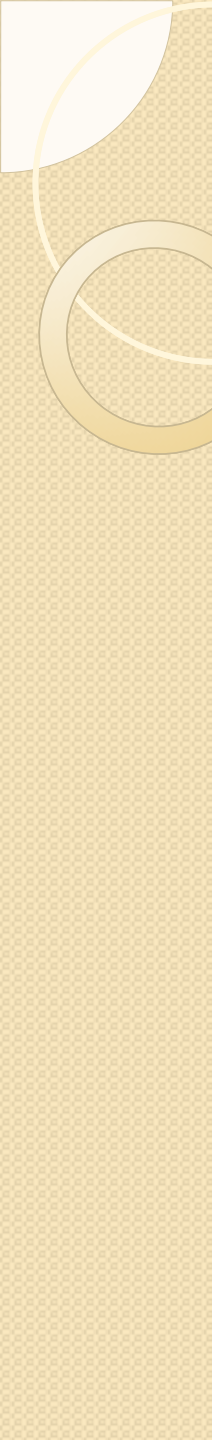
-
- Uhtna raamatukogus oli kõige õnnestunum suurejooneline näitus „Helde puu”, mille lugu algas küttepuude raamatust, mis raamatukogusse tellitud sai.

IT

- You Tube'i ja interneti kasutamine ettelugemiste ja kirjanike tutvustuste ilmestamiseks (Vohnja).
- QR-koodi abil info edastamine raamatute kohta raamatumängus (Jäneda).

Kasutagem FB-d

- Joosti bussipeatusse raamatukogust mööda sõitvale õpilasele Facebooki kaudu tellitud raamatut viima (Tsolgo).
- 24h FB ülevõtmine (Tallinna Krk).

-
- Kas oleks abi, kui tiiger tuleks raamatukokku?

-
- MÕTLEME KA NOORTELE!!!

**OLEME OLNUD
VÄGA-VÄGA TUBLID!**

